

sygn. akt IXKa 492/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2021r.

Sąd Okręgowy w Toruniu - IX Wydział Karny - Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - **Sędzia SO Andrzej Walenta**

Protokolant - **sekretarz sądowy Mateusz Holc**

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej (...) **K. B.**,

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2021r. sprawy **K. T. i S. T.** oskarżonych o popełnienie przestępstwa z art. 191§1a kk,

na skutek apelacji wniesionej przez **obrońcę oskarżonej K. T.** oraz **obrońcę oskarżonego S. T.** od wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 28 maja 2021r., sygn. akt IIK 639/20,

I. **utrzymuje w mocy** zaskarżony wyrok;

II. **zasądza** od Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w T.) na rzecz adwokata M. P. kwotę 516,60 zł. (pięćset szesnaście złotych i sześćdziesiąt groszy) brutto tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej K. T. z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. **zasądza** od Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w T.) na rzecz adwokata L. B. kwotę 516,60 zł. (pięćset szesnaście złotych i sześćdziesiąt groszy) brutto tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej B. T. z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV. **zasądza** od oskarżonych K. T. i S. T. na rzecz oskarżycielki posiłkowej M. T. kwoty po 840zł. (osiemset czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego udzielonego oskarżycielce posiłkowej w postępowaniu odwoławczym;

V. **zwalnia** K. T. i S. T. z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych za II instancję, zaś wydatkami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IX Ka 492/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	
CZEŚĆ WSTĘPNA		

Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w T. z dnia 28 maja 2021 roku,

sygn. II K 639/20

Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

Granice zaskarżenia**Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

Wnioski

#	uchylenie	#	Zmiana

***Ustalenie faktów w związku z dowodami
przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy***

Ustalenie faktów

<i>Fakty uznane za udowodnione</i>				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.	K. T.	aktualna karta karna	karta karna K. T.	325
2.1.1.2.	S. T.	aktualna karta karna	karta karna S. T.	324
<i>Fakty uznane za nieudowodnione</i>				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				

Ocena dowodów

<i>Dowody będące podstawą ustalenia faktów</i>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
2.1.1.1	karty karne	dowody te mają charakter dokumentu urzędowego.

Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	- apelacja obrońcy oskarżonej K. T. - punkt „I” i „II” (k. 280-282 akt) – - naruszenie przepisów prawa procesowego, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 4 kpk, art. 7 kpk, art. 410 kpk, poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów zgromadzonych w niniejszym postępowaniu, tj. w szczególności poprzez uznanie za wiarygodne i wystarczające dla przypisania winy oskarżonej zeznania świadków, tj. osób z nią skonfliktowanych oraz oparcie na ich podstawie błędnych ustaleń faktycznych, w sytuacji gdy z zeznań świadków nie wynika pewność co do wypełnienia w całości znamion czynu zabronionego zarzucanego oskarżonej w akcie oskarżenia, a w szczególności faktu czynnego udziału oskarżonej w wyżej wskazanym zdarzeniu, zwłaszcza wszczynania przez nią awantur oraz stosowania przemocy,	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

	co też nie pozwala na przypisanie jej winy. - błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na uznaniu, że oskarżona K. T. popełniła czyn zabroniony, a w szczególności brała czynny udział w zdarzeniach mających na celu doprowadzenie pokrzywdzonych do zmiany miejsca zamieszkania, w sytuacji gdy prawidłowa i wszechstronna analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego, tj. między innymi zeznaniami świadków niebędących w konflikcie z oskarżoną, prowadzi do wniosku przeciwnego i nie pozwala na uzyskanie pewności co do uczestnictwa oskarżonej w zdarzeniu, a która to pewność jest konieczna do przypisania winy. - apelacja obrońcy oskarżonego S. T. punkt „1” (k. 285-287 akt) – - naruszenie art. 7 kpk i art. 424§1 kpk poprzez dowolną, bo bezpodstawną i nieuzasadnianą ocenę wyjaśnień oskarżonego w części, w której nie przyznaje się on do winy, a dodatkowo także poprzez orzeczenie w przedmiotowej sprawie tylko na podstawie części materiału dowodowego w postaci dowodów o tzw. pośrednim charakterze, wyłącznie w postaci zeznań świadka B. D., które zdaniem sądu potwierdziły oskarżenie, z pominięciem dowodów, które je podważały, co stanowiło skutek przekroczenia granicy swobodnej oceny dowodów.	
Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		

Co prawda wniosku o pisemne uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego nie złożył ani S. T. ani jego obrońca, ale mając na uwadze w istocie podobne zarzuty obu apelacji, Sąd Okręgowy odniesie się także do apelacji obrońcy oskarżonego S. T. i dokona analizy łącznie obu apelacji.

Na wstępie podkreślić trzeba, że sam fakt, iż pokrzywdzona jest osobą pozostającą w konflikcie z oskarżonymi nie oznacza, że jej zeznania będą niewiarygodne. Sąd I instancji ocenia wiarygodność zeznań, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności przedmiotowej sprawy. Sąd Rejonowy zachował szczególną ostrożność w ocenie zeznań pokrzywdzonych, biorąc pod uwagę istniejący konflikt dotyczący zwłaszcza mieszkania zajmowanego przez pokrzywdzonych, po rozwodzie M. T. ze S. T., który to konflikt istnieje między nią, byłym mężem S. T. oraz byłymi teściami K. i J. T.. Sąd Rejonowy dbając o taką właśnie szczególną ostrożność przy ocenie takich dowodów, uznał ostatecznie zeznania pokrzywdzonych za wiarygodne, a sąd II instancji również podziela i aprobuje tę ocenę. Świadkowie nie wyolbrzymiali czynów oskarżonych, starali się je opisać w sposób możliwie obiektywny, a ich zeznania są ze sobą spójne. Nie uszło też uwadze Sądu Rejonowego to, że fakty przedstawione przez pokrzywdzonych, zostały również przytoczone przez świadków - funkcjonariuszy policji - B. D., P. R. oraz J. W.. Były to osoby całkowicie bezstronne, nie będące w bliskim stosunku bądź też w jakimkolwiek konflikcie z żadną ze stron postępowania, stąd też nie ma podstaw ku temu, by zarzucać im

chęć składania zeznań obciążających oskarżonych.

Oskarżona K. T. w swoich wyjaśnieniach złożonych w postępowaniu przygotowawczym jak i w postępowaniu sądowym przyznała się do tego, że dokonała odłączenia prądu i wody. Jej wyjaśnienia były w tym zakresie spójne z całokształtem materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, a w szczególności z zeznaniami pokrzywdzonych oraz funkcjonariuszy policji o czym poniżej.

Sąd I instancji poddał bowiem również szczegółowej analizie spontaniczne wypowiedzi kierowane przez oskarżonych wobec funkcjonariuszy policji podczas ich interwencji. I tak Sąd Rejonowy słusznie uwzględnił twierdzenia B. D., z których wynikało, iż K. T. odłączyła wodę wspólnie i w porozumieniu ze S. T., a ponadto oskarżona w dalszym toku postępowania potwierdziła swoje sprawstwo, zaś twierdzenia dotyczące jej syna nie dotyczyły jej odpowiedzialności karnej. J. W., który uczestniczył w innej interwencji zeznał natomiast, że K. T. przekazała mu, iż odłączyła pokrzywdzonym wodę. Niesłusznie zatem obrońca S. T. zarzuca, iż dowód z zeznań B. D. nie jest wystarczający do wydania wyroku skazującego wobec oskarżonego. Przypomnieć należy, iż w polskim prawie karnym nie obowiązuje zasada legalnej oceny dowodów, zgodnie z którą to ustawodawca określa z góry, jaką wagę przyznawać określonym dowodom. Obecnie nie ma apriorycznego podziału dowodów na ważne lub mniej ważne, bowiem o tym jaką wagę nadać określonym dowodom

ocenia sąd meriti dopiero po ich przeprowadzeniu. A zatem dowód w postaci wyjaśnień oskarżonego, w których to nie przyznaje się on do popełnienia czynu nie będzie z góry bardziej wiarygodny niż ocena innych dowodów. Jak wyżej wspomniano świadek B. D. zeznał, że usłyszał od K. T. to, że S. T. pomógł jej w odłączeniu wody. Jak wyżej wspomniano dowód ten sąd I instancji uznał jako wiarygodny, co w sposób prawidłowy uzasadnił i sąd II instancji również podziela taką ocenę. To zaś, że sąd I instancji nie dał wiary dowodom w postaci wyjaśnień S. T. nie oznacza jednakże, iż sąd ten dowód pominął. Naturalną konsekwencją procesu jest to, że pojawiają się w nim dowody zarówno na korzyść oskarżonego, jak i na jego niekorzyść. To, że sąd daje wiarę poszczególnym dowodom nie oznacza, że traci z pola widzenia pozostałe dowody. Wręcz przeciwnie, sąd I instancji odniósł się do dowodów przemawiających na korzyść oskarżonego i uzasadnił, dlaczego nie dał im wiary.

Sąd I instancji dokonał oceny dowodów zgodnie z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego. Na podstawie prawidłowo zgromadzonego i ocenionego materiału dowodowego nie ma wątpliwości co do sprawstwa K. i S. T..

Całkowicie niezasadny wydaje się zarzut obrońcy oskarżonej, że Sąd Rejonowy poczynił błędne ustalenia faktyczne w zakresie wszczynania przez oskarżoną awantur, a także używania przez nią przemocy wobec pokrzywdzonych. Owszem, w opisie czynu zarzucanym

w akcie oskarżenia znajdowały się takie zachowania, jednakże zauważyć należy że sąd I instancji usunął te zachowania z opisu czynu przypisanego oskarżonym w zaskarżonym wyroku, a zatem nie przypisał ich oskarżonej i oskarżonemu i nie zostali oni w tym zakresie skazani. Błędnie również obrońca K. T. zarzuca, że w razie braku udowodnienia dwóch wyżej opisanych zachowań nie jest możliwym przypisanie oskarżonej winy. Sąd Rejonowy przypisał oskarżonym jedynie zachowania polegające na istotnym utrudnianiu korzystania z lokalu mieszkalnego poprzez odłączenie wody oraz prądu.

Odpowiedzialności karnej podlega ten, kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia. Tej samej karze podlega, kto w celu wyżej wymienionym stosuje przemoc innego rodzaju uporczywie lub w sposób istotnie utrudniający innej osobie korzystanie z zajmowanego lokalu mieszkalnego.

Niewątpliwie celem oskarżonych było zmuszenie pokrzywdzonych do opuszczenia lokalu. W art. 191§1a kk wskazano zaś dwa alternatywne zachowania, mające doprowadzić do powziętego przez oskarżonych zamiaru. Są to:

1) stosowanie przemocy innego rodzaju (niż przemoc lub groźba bezprawna) uporczywie

lub

2) stosowanie przemocy innego rodzaju w sposób istotnie utrudniający innej osobie korzystanie z lokalu mieszkalnego,

Elementem, który wprowadza do art. 191§1a kk przemoc wobec rzeczy jest ujęcie czynności wykonawczej jako polegającej na stosowaniu przemocy innej niż określona w art. 191§1 kk. Skoro zatem w §1 wyraźnie wskazano, że chodzi wyłącznie o przemoc wobec osoby, to już w §1a ten rodzaj przemocy jest wyłączony, a w grę wchodzi jedynie tzw. przemoc wobec rzeczy (a ściślej oddziaływanie na człowieka poprzez postępowanie z rzeczą), czyli przemoc pośrednia (M. Mozgawa [w:] M. Budyn-Kulik, P. Kozłowska-Kalisz, M. Kulik, M. Mozgawa, Kodeks karny. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2021, art. 191). Przemocą wobec rzeczy (lokalu mieszkalnego) będzie zatem zamykanie, zamurowywanie pomieszczeń, odłączanie mediów, utrudnianie wejścia do lokalu za pomocą zastawienia drzwi itp.

Jeśli zachowanie sprawcy można ocenić jako istotnie utrudniające korzystanie z takiego lokalu, wyczerpuje ono znamiona analizowanego występku, nawet gdy nie jest uporczywe (Michalska-Warias [w:] Bojarski, Komentarz, s. 541–542). Dla uznania, że ustawowe znamiona czynu zostały zrealizowane należy stwierdzić, że zachowanie sprawcy było uporczywe albo że należy je oceniać jako zachowanie w sposób istotny utrudniające innej osobie korzystanie z zajmowanego lokalu mieszkalnego. Sąd I instancji słusznie ocenił, że nie można przypisać oskarżonym znamienia uporczywości. Zachowania podejmowane przez oskarżonych polegały bowiem na tym, że w przypadku oskarżonej K. T. dokonała ona odłączenia wody i

prądu, zaś oskarżony S. T. dokonał odłączenia wody. Nie ma żadnych wątpliwości, że zachowania takie choć nie były uporeczywe, to istotnie utrudniały M. i B. T. korzystanie z lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w T.. Woda i prąd są podstawowymi mediami, zapewniającymi niezbędne minimum możliwości korzystania z lokalu. Ponadto, B. T. miał w tym czasie zdalne nauczanie, zaś brak dostępu do prądu mógł uniemożliwić mu branie udziału w zajęciach. O tym, jak dotkliwe dla pokrzywdzonych były te zachowania świadczy również to, iż zmuszeni byli oni w efekcie wyprowadzić się z lokalu mieszkalnego.		
Wniosek		
Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonej K. T. od zarzucanego jej aktem oskarżenia czynu zabronionego. Ewentualnie zmiana orzeczenia poprzez warunkowe umorzenie postępowania w stosunku do oskarżonej K. T. na okres próby wynoszący jeden rok. Uchylenie zaskarżonego wyroku wobec S. T. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, ewentualnie zmiana wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		

Zarzuty powyższe były zatem bezzasadne i nie mogły skutkować uniewinnieniem oskarżonych. Na marginesie wskazać należy, iż uniewinnienie oskarżonego zawsze będzie rozstrzygnięciem bardziej dla niego korzystnym niż uchylene wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, stąd też bardziej zasadne byłoby odwrócenie kolejności składanych wniosków przez obrońcę S. T..		
3.2.	- punkt „III” apelacji obrońcy K. T. (k. 280v akt) – - zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść tego orzeczenia polegający na uznaniu, iż wobec oskarżonej K. T. nie sposób zastosować instytucji warunkowego umorzenia postępowania podczas, gdy okoliczności popełnienia przez oskarżoną czynu zabronionego, a w szczególności dotychczasowy tryb życia oskarżonej, warunki i właściwości osobiste oskarżonej, jej stan zdrowia i podeszły wiek, w pełni uzasadniają zastosowanie tej instytucji.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Zgodnie z art. 66§1 kk sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy niekaranego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia		

uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa.

Przede wszystkim zaznaczyć należy, iż warunkowe umorzenie postępowania jest instytucją o charakterze fakultatywnym, wobec czego sąd nie ma obowiązku jej stosować, nawet jeśli zaistniałyby ku temu przesłanki. Co prawda nie uszło uwadze Sądu Rejonowego to, że oskarżona jest osobą niekaraną, co jest jedną z przesłanek zastosowania warunkowego umorzenia postępowania, jednakże inne przesłanki uniemożliwiają wydanie orzeczenia o takiej treści.

W opinii sądu odwoławczego wina i stopień społecznej szkodliwości czynu były znaczne. Po stronie oskarżonej nie zaistniały żadne okoliczności wyłączające winę. Oskarżona naruszyła dobro prawne osób pokrzywdzonych, popełniając przestępstwo naruszające ich wolność w takim stopniu, że pokrzywdzeni zmuszeni byli wyprowadzić się z zajmowanego mieszkania. Zamiast podjąć stosowne kroki na drodze cywilnej, które mogłyby w sposób pokojowy rozwiązać sprawę ich konfliktu na tle mieszkaniowym, oskarżona popełniła przestępstwo z art. 191§1a kk.

Czyn popełniony został umyślnie w zamiarze bezpośrednim, celem oskarżonej było właśnie doprowadzenie do tego, by pokrzywdzeni nie mogli znieść dłuższego mieszkania przy ul. (...) w T. i zamierzony przez siebie cel osiągnęła. Ponadto postawa oskarżonej wskazuje na to, że w

jej odczuciu niesprawiedliwe jest to, że osoby te (była synowa i wnuk) zamieszkiwały w mieszkaniu należącym do niej i zrobiłaby wszystko, by zmienić taki stan. Stopień społecznej szkodliwości jest zwiększony również przez fakt, iż swoim zachowaniem oskarżona naruszyła dobro prawne nie jednej, a dwóch osób jednocześnie. O ile oskarżona i pokrzywdzona pozostają ze sobą w konflikcie, o tyle zupełnie niezrozumiałym jest również istotne utrudnianie korzystania z lokalu wobec wnuczka oskarżonej K. T.. Biorąc pod uwagę powyższe, nie zaistniały w ocenie sądu II instancji takie okoliczności, które uzasadniałyby zastosowanie wobec oskarżonej K. T. pewnego przywileju jakim jest instytucja warunkowego umorzenia postępowania.		
Wniosek		
zmiana orzeczenia poprzez warunkowe umorzenie postępowania w stosunku do oskarżonej K. T. na okres próby wynoszący jeden rok.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Wobec powyższych rozważań, zarzut obrońcy zawarty w apelacji był niezasadny i nie mógł skutkować zmianą orzeczenia o wskazanej przez skarżącą treści.		
3.3.	- punkt „1” apelacji obrońcy S. T. (k. 285 akt) – - zarzut obrazy przepisów postępowania mający istotny wpływ na treść wyroku w szczególności	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

naruszenie art. 5§2 kpk w zakresie rozstrzygnięcia wątpliwości na korzyść oskarżonego S. T., w tym między innymi poprzez bezpodstawne przyjęcie, że zachowanie oskarżonego wyczerpuje znamiona przestępstw, a także naruszenie przy tym art. 297§1 kpk w zw. z art. 9§1 kpk, w zw. z art. 2§2 kpk polegające na zaniechaniu wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy.

- zarzut naruszenia art. 7 kpk w zw. z art. 92 kpk, art. 424§1 kpk i art. 410 kpk uniemożliwiający prawidłową kontrolę instancyjną orzeczenia, która wynika z tego, że Sąd Rejonowy nie dopełnił obowiązku sporządzenia uzasadnienia wyroku w całości, pomijając w jego treści wskazania, na jakich dowodach się oparł, uznając iż oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu, jakie fakty i na podstawie jakich dowodów uznał za udowodnione i dlatego nie uznał dowodów przeciwnych, przywołując je jedynie częściowo w sposób sumaryczny, a inne zaś pomijając, tj. przez przywołanie w uzasadnieniu wyroku zgromadzonych w sprawie dowodów bez dokonania ich analizy oraz pominięcie w uzasadnieniu wyroku niektórych dowodów, a także bez omówienia wzajemnych relacji, jakie zachodzą pomiędzy poszczególnymi dowodami, co uniemożliwia dokonanie merytorycznej kontroli orzeczenia, a także pomijając umotywowania umyślności, współsprawstwa i stopnia przyczynienia się oskarżonego.

- zarzut naruszenia art. 8 kpk poprzez z jednej strony powielenie zarzutów aktu oskarżenia i niedokonanie samodzielnych ustaleń w przedmiocie precyzyjnego ustalenia, na czym polegać miał

	czyn oskarżonego i czy wyczerpywał on znamiona przestępstwa z art. 191§1a kk, z drugiej natomiast na pominięciu niektórych elementów stanu faktycznego ujętego w zarzutach aktu oskarżenia i pozostawieniu ich - bez uzasadnienia - poza przedmiotem oceny faktycznej i prawnej.	
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Skarżący podniósł w apelacji jednocześnie zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów, jak również naruszenie art. 5§2 kpk. Wątpliwości w orzecznictwie nie budzi już fakt, iż zarzuty te nie mogą być podnoszone jednocześnie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2021 r. IV KK 565/20). Do naruszenia art. 5§2 kpk doszłoby wtedy, gdyby całokształt materiału dowodowego pozostawiał wątpliwości, których nie dałoby się w żaden sposób usunąć, natomiast sąd zinterpretowałby je na niekorzyść oskarżonego. Sytuacja taka nie miała miejsca w przedmiotowej sprawie. Okolicznością podniesioną przez obrońcę S. T. jest to, że w tym okresie kiedy był popełniony czyn był on w pracy i nie mógł popełnić występku przypisanego w mu w zaskarżonym wyroku. W wyroku nie oznaczono godziny popełnienia czynu, a zatem twierdzenie, że oskarżony był wtedy w pracy jawi się jako próba wykluczenia udziału w zdarzeniu i takie twierdzenie jest gołosłowne. Ponadto, sąd I instancji, jak wskazano już wyżej, dał wiarę dowodom przeciwnym (zeznania pokrzywdzonych, zeznania		

policjantów, wyjaśnienia K. T.). Nie było tu zatem żadnej luki, którą sąd I instancji zinterpretowałby na niekorzyść oskarżonego, a jedynie dokonał oceny dowodów w sposób niekorzystny dla oskarżonego i nie dał wiary jego twierdzeniu o nieobecności na posesji.

Ponadto skarżący zarzucił niezbadanie wszystkich okoliczności sprawy, ponieważ oskarżonemu zarzucono popełnienie przestępstwa wspólnie i w porozumieniu z K. T., zaś nie zostały poczynione w tej kwestii ustalenia faktyczne. Zarzut ten również nie jest trafny, ponieważ sąd I instancji uzasadnił dlaczego przypisano sprawstwo S. T. i na jakich dowodach oparto się przy ustalaniu stanu faktycznego. Niezasadny jest zarzut braku precyzyjnego ustalenia na czym miało polegać zachowanie oskarżonego, ponieważ sąd I instancji ustalił w sposób niebudzący wątpliwości, iż zachowaniem tym było odłączenie pokrzywdzonym dostępu do wody, którego dokonano w dniu 25 lutego 2020 roku. Czynu tego S. T., w oparciu o dowody wskazane wyżej, dokonał wspólnie i w porozumieniu z K. T.. Porozumienie w rozumieniu art. 18§1 kk może pojawić się nawet w trakcie popełnienia czynu.

Obrońca oskarżonego zarzucił również wadliwość pisemnego uzasadnienia sądu I instancji. W ocenie sądu odwoławczego zostało ono sporządzone w sposób prawidłowy. Sąd Rejonowy dopełnił wszystkich wymogów określonych art. 424 kpk. Sąd Rejonowy wskazał, jakie fakty uznał za udowodnione i nieudowodnione, na jakich dowodach się oparł i dlaczego, a także wyjaśnił powody, dla których nie uznał

pewnych faktów za udowodnione. W uzasadnieniu odniesiono się i to w sposób szczegółowy do wszystkich dowodów mających istotne znaczenie dla wyjaśnienia okoliczności sprawy. Sąd skonfrontował też dowody, które są ze sobą sprzeczne i uzasadnił, dlaczego określonej grupie dowodów dał wiarę, zaś innym nie. W uzasadnieniu wyjaśniono również w sposób rzetelny podstawę prawną wyroku, jak również zastosowanie określonego rodzaju kar zastosowanych wobec oskarżonych. Sąd odwoławczy nie zauważył żadnych nieprawidłowości w sporządzeniu uzasadnienia sądu I instancji.		
Wniosek		
uchylenie zaskarżonego wyroku wobec S. T. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji, ewentualnie o zmianę wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Wobec powyższych rozważań zarzuty były niezasadne, wobec czego wnioski apelacji nie zasługiwały na uwzględnienie.		
3.4.	- punkt „1” apelacji obrońcy S. T. (k. 285v-286 akt) – - zarzut naruszenia art. 12 kpk poprzez pominięcie przez Sąd Rejonowy faktu złożenia wniosku o ściganie w obrębie kilku odrębnych czynów, zarzucanych potem aktem oskarżenia, jako	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

	odrębne przestępstwa, co ujawnia się w przyjęciu przez sąd takiej kwalifikacji prawnej, która pomimo wyraźnej rozbieżności czasowej i sytuacyjnej różnych zresztą czynów zabronionych, kwalifikowanych przy tym przez oskarżyciela aktem oskarżenia jako 3 odrębne przestępstwa, uwzględnia zaistnienie 1 tylko czynu, przypisanego wszystkim trzem oskarżonym. - zarzut obrazy prawa materialnego, wyrażająca się w błędnym zastosowaniu art. 46§1 kk poprzez orzeczenie solidarnie obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przecież pokrzywdzonym odrębnymi zupełnie czynami, za które odrębnie każdy z oskarżonych winien zostać przez sąd skazany.	
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Postępowanie karne podzielić można na dwa etapy. Pierwszym z nich jest postępowanie przygotowawcze, które kończy się wniesieniem aktu oskarżenia przeciwko określonej osobie i tym samym zaczyna się drugi etap, jakim jest postępowanie sądowe. Gospodarzem postępowania przygotowawczego jest oskarżyciel publiczny, którym najczęściej jest prokurator, zaś gospodarzem postępowania sądowego jest sąd. Wniesiony przez oskarżyciela akt oskarżenia wyznacza granice podmiotowo - przedmiotowe skargi. Sąd nie może wyjść poza te granice przy wydawaniu wyroku. Jednakże w ramach tego samego zdarzenia historycznego, sąd uprawniony jest do dokonania pewnych		

modyfikacji - może np. zmienić opis czynu lub kwalifikację prawną czynu, jeśli dostrzega konieczność zakwalifikowania czynu na innej podstawie prawnej.

Przekładając powyższe na niniejszy stan faktyczny stwierdzić należy to, że mimo tego, że oskarżyciel publiczny zarzucił popełnienie trzech przestępstw, nie stało to na przeszkodzie temu, by sąd I instancji przypisał jeden czyn dokonany w formie zjawiskowej współsprawstwa sukcesywnego. Czyn zarzucany oskarżonemu S. T. dokonany miał być w okresie od 25 lutego 2020 roku do 29 kwietnia 2020 roku, zaś przypisano mu w wyroku jedynie czyn popełniony w dniu 25 lutego 2020 roku (odłączenie wody). Taka zmiana mieściła się w granicach czynu, ponieważ data 25 lutego 2020 zawarta jest w okresie z aktu oskarżenia. Ponadto zmiana taka jest oczywiście korzystna dla oskarżonego i dlatego niezrozumiałe jest tworzenie zarzutu apelacyjnego powyższej treści przez obrońcę, który zobowiązany jest działać wyłącznie na korzyść oskarżonego. Z okresu 2,5 miesiąca Sąd Rejonowy ograniczył przestępstwo do jednego dnia, co niewątpliwie wpływa korzystnie na ocenę stopnia społecznej szkodliwości czynu. Nie ma również rozbieżności sytuacyjnej, ponieważ zachowanie polegające na odłączeniu wody zostało oskarżonemu zarzucone w akcie oskarżenia. Sąd I instancji dokonał zmiany jedynie poprzez usunięcie innych zachowań zarzucanych oskarżonemu (stosowanie przemocy, wszczynanie awantur, prowokowanie do kłótni).

Sąd I instancji słusznie przypisał jeden czyn zarzucany wszystkim

oskarżonym w przedmiotowej sprawie. Całość podjętych przez nich zachowań objęta była jednym zamiarem, wobec tych samych pokrzywdzonych. Przepięstwo polegało na dwóch zachowaniach - odłączeniu wody i prądu. Nie oznacza to jednak, iż oskarżonemu S. T. przypisano oba te zachowania, bowiem popełnił tylko pierwsze z nich. Natomiast oba powyższe zachowania słusznie Sąd Rejonowy przypisał jedynie K. T.. Sąd I instancji wyraźnie ograniczył czyn S. T. tylko do odłączenia wody, które zostało dokonane 25 lutego 2020 roku i tylko za to zachowanie został on ukarany, co zostało również wyraźnie zaznaczone w uzasadnieniu orzeczenia.

Konsekwencją przypisania jednego czynu trzem oskarżonym było zasądzenie od nich częściowego zadośćuczynienia w sposób solidarny. Rozstrzygnięcie to jest również korzystne dla oskarżonych, ponieważ solidarność zobowiązania oznacza, że oskarżeni mogą we własnym zakresie ustalić, w jaki sposób dokonają zapłaty - mogą to zrobić w równych częściach, lub też dokonać zapłaty może jeden z nich - wtedy zaś zobowiązanie solidarne wygaśnie.

Wobec powyższych rozważań stwierdzić należy, iż powyższe zarzuty były bezzasadne.

Wniosek

uchylenie zaskarżonego wyroku wobec S. T. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji, ewentualnie o zmianę wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwi ęz ł e o powodach uznania wniosku za zasadny, cz ęściowo zasadny albo niezasadny.	
Powyższe zarzuty były niezasadne i nie mogły skutkować uniewinnieniem oskarżonego S. T., bądź też ewentualnie uchyleniem wyroku i skierowaniem sprawy do ponownego rozpoznania.	

OKOLICZNOŚCI UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	PODLEGAJĄCE
4.1.	
Zwi ęz ł e o powodach uwzględnienia okoliczności	
ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Wyrok Sądu Rejonowego w T. z dnia 28 maja 2021 roku, sygn. II K 639/20	
Zwi ęz ł e o powodach utrzymania w mocy	
Powyższy wyrok należało utrzymać w mocy. Sąd Okręgowy nie dopatrył się z urzędu zaistnienia bezwzględnych przyczyn odwoławczych, które skutkowałyby uchyleniem orzeczenia i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania. Obie apelacje, sporządzone przez obrońców K. T. i S. T., nie zawierały zarzutów, które okazałyby się zasadne. Sąd I instancji prawidłowo ustalił stan faktyczny w przedmiotowej sprawie. Dokonał również prawidłowej oceny dowodów na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów zgodnie z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazaniem wiedzy	

i doświadczenia życiowego. Również uzasadnienie orzeczenia dokonane zostało w sposób rzetelny, wyjaśniając, dlaczego sąd dał wiarę poszczególnym dowodom, innym zaś odmówił wiarygodności. Wobec braku jakichkolwiek nieprawidłowości w procedowaniu przez sąd I instancji nie można było uwzględnić wniosków apelacyjnych o uniewinnienie oskarżonych.	
Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwi ę z le o powodach zmiany	

Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwi ę z le o powodach uchylenia		
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwi ę z le o powodach uchylenia		
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwi ę z le o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.

Zwięźle o powodach uchylenia	
Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania	
Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
Koszty Procesu	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II, III, IV	Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. P. (obrońcy K. T.) oraz na rzecz adwokata L. B. (pełnomocnika pokrzywdzonego B. T.) koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym. Podstawą prawną powyższego rozstrzygnięcia jest art. 29 ust. 1 Ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o adwokaturze (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1651 z późn. zm.). Kwota ta wyniosła 516,60 zł brutto. Jest to wysokość opłaty ustalona na podstawie §17 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. Opłata ta (420 zł) powiększona została o należny podatek od towarów i usług (23%). Wobec złożenia wniosku przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej, sąd odwoławczy był zobowiązany zgodnie z treścią art. 636§1 kpk oraz §11 ust. 2 pkt 4, ust. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, zasądzić od K. T. i S. T. na rzecz oskarżycielki posiłkowej M. T. kwoty po 840zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

	udzielonego oskarżycielce posiłkowej w postępowaniu odwoławczym.
V	Z uwagi na trudną sytuację majątkową oskarżonych Sąd Okręgowy na podstawie art. 17 ust. 1 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych w zw. z art. 624 ust. 1 kpk zwolnił oskarżonych K. T. i S. T. z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych za II instancję, zaś wydatkami postępowania odwoławczego obciążył Skarb Państwa.

PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	- obrońca K. T., - obrońca S. T.,		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	- rozstrzygnięcie o winie i karze orzeczonej wobec oskarżonych K. T. i S. T. – wyrok Sądu Rejonowego w T. z dnia 28 maja 2021r., sygn. akt (...),		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		

#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego	

	zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# Zmiana